

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1961-1962.

VERGADERING VAN 14 JUNI 1962.

Vorstel van wet op de rechterlijke inrichting, houdende bijzondere bepalingen betreffende de magistraten van Afrika.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN.

De wet van 27 juli 1961 houdende sommige maatregelen ten gunste van het beroepspersoneel van de kaders van Afrika regelt definitief de financiële toestand van de gewezen magistraten van Belgisch-Congo alsook van de gewezen ambtenaren van de Kolonie.

Weliswaar stelt de wet ten gunste van deze ambtenaren een voorbehouden quota vast, gelijk aan 50 % van het aantal in de openbare sector te begeven betrekkingen, doch wegens de specifieke aard van het ambt van magistraat raakt zij niet aan het vraagstuk van de opnemng der koloniale magistraten in het moederlandse korps waarin zij thuisbehoren op grond van hun specialisatie en vroegere functie. Niettemin spreekt die opnemng vanzelf, zoals de Minister van Binnenlandse Zaken en van het Openbaar Ambt het heeft toegegeven (Beknopt Verslag, Kamer, B.Z. 1961, blz. 270).

Aangezien echter het kader van de Belgische magistratuur beperkt is, heeft de Minister van Justitie geen gunstig gevolg kunnen geven aan de kandidaatsstellingen van talrijke magistraten die in de onmogelijkheid zijn geplaatst hun loopbaan in Afrika normaal te voleindigen.

Nu blijkt uit een onderzoek, dat het voorlopige kader van de magistratuur, zoals dit in 1953 is vastgesteld, niet meer beantwoordt aan de behoeften. Het valt te betreuren dat de magistraten uit Afrika, bij gebrek aan passende wetsbepalingen, hun rechterlijke loopbaan in België niet kunnen voortzetten.

R. A 6326.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1961-1962.

SEANCE DU 14 JUIN 1962.

Proposition de loi d'organisation judiciaire portant des dispositions spéciales concernant les magistrats d'Afrique.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS.

La loi du 27 juillet 1961 portant certaines mesures en faveur du personnel de carrière des cadres d'Afrique règle de façon définitive la situation financière des anciens magistrats du Congo belge comme celle des anciens fonctionnaires coloniaux.

Mais si elle institue en faveur de ces derniers un quota réservé, égal à 50% des emplois à conférer dans le secteur public, elle laisse subsister, à raison de la nature spécifique de la fonction de magistrat, la question de la résorption des magistrats dans le corps auquel ils appartiennent de par leur spécialisation et leurs fonctions antérieures, alors que cette résorption va de soi, ainsi que l'a reconnu le Ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique (Compte rendu analytique, Chambre, session extr. de 1961, p. 270).

Cependant le cadre limité de la magistrature belge n'a permis au Ministre de la Justice de donner suite aux postulations de nombreux magistrats qui ont été placés dans l'impossibilité de poursuivre en Afrique leur carrière jusqu'à son terme normal.

Or, depuis plusieurs années des enquêtes ont permis d'établir que le cadre provisoire de la magistrature, voté en 1953, ne correspond plus aux nécessités et il est regrettable qu'à défaut d'un texte légal adéquat, il ne puisse être possible de permettre aux magistrats d'Afrique de poursuivre leur carrière judiciaire en Belgique.

R. A 6326.

Anderzijds hebben de Congolese autoriteiten vastgesteld dat een goede rechtsbedeling onontbeerlijk is om hun land uit het slop te helpen, waarin het sedert de onafhankelijkheidsverklaring geraakt is, en hebben zij talrijke Belgische magistraten van Afrika verzocht de functie welke zij op 30 juni 1960 bekleedden, verder uit te oefenen of te hervatten. Zulks wensen ook de meeste magistraten, mits hun nochtans bepaalde waarborgen worden gegeven voor het geval dat zij in de onmogelijkheid worden geplaagd hun opdracht in volle onafhankelijkheid te vervullen. Deze opdracht strekt België tot eer en bestendigt de aanwezigheid van ons land in de gebieden waaraan het de onafhankelijkheid heeft geschonken.

Dit voorstel van wet brengt een billijke en juridisch verantwoorde oplossing voor het gehele vraagstuk der magistraten van Afrika.

Een billijke oplossing : niet alleen omdat de opening in de magistratuur vanzelfsprekend is, maar ook omdat het voorstel, zowel wegens de bijzondere voorwaarden die wettelijk zijn gesteld voor de benoeming der magistraten als wegens het verschil tussen het statuut van ambtenaren en magistraten, aan deze laatste voordelen toekent die, *mutatis mutandis*, een redelijk equivalent vormen voor de voorbehouden quota welke artikel 6 van de wet van 27 juli 1961 bepaalt ten gunste van de ambtenaren.

Een juridisch verantwoorde oplossing : omdat het voorstel aan de wetgever de bevoegdheden laat die de Grondwet hem verleent. De benoeming tot substituit-krijgsauditeur te velde is slechts een kunstgreep om de wet van 3 april 1953 te omzeilen welke het aantal der in de magistratuur te begeven betrekkingen beperkt; de aldus verkregen benoeming is trouwens uiteraard herroepbaar.

Daar de Ministers van het Openbaar Ambt en van Justitie in beginsel niet gekant zijn tegen de indiening van een desbetreffend voorstel van wet (Beknopt verslag, Kamer, blz. 270 en 289, zitting 1960-1961), menen de indieners van dit voorstel dat de wetgever zonder verwijl moet ingrijpen.

De voorgestelde tekst is ingedeeld in twee hoofdstukken, ten einde het probleem in zijn verschillende facetten op te lossen.

Het eerste hoofdstuk stelt de uitoefening van bepaalde ambten in Afrika gelijk met de uitoefening van dezelfde ambten in België. De wettelijke verplichting om gedurende ten minste twee jaar bepaalde ambten, inzonderheid rechterlijke, te hebben uitgeoefend (art. 17 van de wet betreffende de rechterlijke inrichting) vormt inderdaad het voornaamste beletsel voor de benoeming in de moederlandse kaders van vele magistraten van Afrika.

Het Departement van Justitie heeft echter nooit willen aannemen dat de gewezen magistraten van Congo deze voorwaarde vervullen. Zo is het te verklaren dat de wet betreffende de rechterlijke inrichting moest worden gewijzigd door de wet van 25 februari 1954 om de benoeming bij het Hof van Verbreking van oud-magistraten van Afrika mogelijk te maken.

Kort geleden heeft de wet van 8 februari 1962 (*Staatsblad* van 16 februari 1962) trouwens dezelfde gelijkstelling doorgevoerd ten aanzien van de voorwaarden van benoeming bij de Raad van State. De

D'autre part, les autorités congolaises, constatant que la bonne administration de la Justice est une condition indispensable pour permettre à leur pays de sortir des difficultés nées postérieurement à l'accession à l'indépendance, ont demandé à de nombreux magistrats belges d'Afrique de poursuivre ou de reprendre l'exercice des fonctions qu'ils exerçaient au 30 juin 1960. C'est là également le vœu de la plupart de ces derniers, sous la réserve cependant que certaines garanties leur soient données pour le cas où ils seraient mis dans l'impossibilité de poursuivre en toute indépendance leur mission, mission qui fait honneur à la Belgique et assure la présence de notre pays dans les territoires auxquels il a octroyé l'indépendance.

La présente proposition de loi apporte une solution équitable et juridique à l'ensemble du problème des magistrats d'Afrique.

Equitable : non seulement parce que la résorption des magistrats dans la magistrature va de soi, mais encore parce qu'elle constitue, *mutatis mutandis*, tant à raison des conditions spéciales imposées par la loi à la nomination des magistrats qu'à raison des différences entre les statuts des magistrats et des fonctionnaires, un équivalent valable au quota réservé en faveur des fonctionnaires par l'article 6 de la loi du 27 juillet 1961.

Juridique : parce qu'elle laisse au législateur les pouvoirs qui lui sont dévolus par la Constitution. Le système des nominations de substitut de l'auditeur militaire en campagne ne constitue qu'un subterfuge permettant de pallier la loi du 3 avril 1953 limitant le nombre de places dans la magistrature, la nomination accordée étant par ailleurs essentiellement révocable.

Les Ministres de la Fonction publique et de la Justice n'étant nullement opposés au principe du dépôt d'une proposition de loi à ce sujet (C.R.A. Chambre, p. 270 et 289, session de 1960-1961), les auteurs de la présente proposition estiment qu'il appartient au législateur de faire face à la situation sans désespérer.

Dans le but de résoudre les divers aspects du problème, le texte proposé comprend deux chapitres :

Le premier vise à assimiler l'exercice de certaines fonctions en Afrique à l'exercice des mêmes fonctions en Belgique. Le principal obstacle à la nomination de nombreux magistrats d'Afrique dans la magistrature métropolitaine est, en effet, l'obligation légale, d'avoir exercé certaines fonctions, notamment judiciaires, pendant deux ans (art. 17 de la loi d'organisation judiciaire).

Or, l'administration de la Justice s'est toujours refusée à considérer les anciens magistrats du Congo comme remplissant cette condition. C'est ainsi que la loi d'organisation judiciaire a dû être modifiée par la loi du 25 février 1954 pour permettre la nomination d'anciens magistrats d'Afrique à la Cour de cassation.

Pareille assimilation vient d'ailleurs d'être consacrée par la loi du 8 février 1962 (*Moniteur* du 16 février 1962) en ce qui concerne les conditions de nomination au Conseil d'Etat. L'objet de la première section

eerste paragraaf van dit voorstel heeft juist ten doel de gelijkstelling verder uit te breiden tot de kandidaatstellingen voor een benoeming bij een rechtbank van eerste aanleg of een Hof van beroep.

Deze gelijkstelling — die trouwens volgens zeer hooggeplaatste Belgische magistraten voor de hand ligt — was reeds beoogd in een door de voorgaande Minister van Justitie ingediend afzonderlijk ontwerp. Dat ontwerp, hoewel aan de Raad van State voorgelegd, blijkt niet door de huidige Minister van Justitie te zijn overgenomen.

Het tweede hoofdstuk wil de Koning in de mogelijkheid stellen de beroepsmagistraten van Afrika te benoemen tot boventallig magistraat. Over de kandidaatstellingen wordt het advies ingewonnen van een Commissie van magistraten. Het is de taak van die Commissie een schifting te doen.

De gegadigden kunnen zich kandidaat stellen tot wanneer de kaderwet zal zijn gewijzigd of vervangen, wat redelijkerwijze kan verwacht worden tegen de datum waarop de voorgenomen rechterlijke hervorming in wetteksten zal zijn vastgelegd.

De magistraten die hun functie in Afrika hervatten of voortzetten, zullen zich toch op de wet mogen blijven beroepen bij hun terugkeer in België; bijgevolg zullen zij hun kandidatuur kunnen stellen gedurende een termijn van zes maanden met ingang van de datum van hun terugkeer.

Op die wijze wordt de toestand van de magistraten die thans in Afrika verblijven en die van hun collega's die in België zijn teruggekeerd, op dezelfde manier geregeld. De eersten zullen in dit voorstel van wet de enige thans denkbare waarborg vinden voor hun onafhankelijkheid.

Commentaar bij de artikelen.

Artikel 1.

Onder in Afrika uitgeoefend rechterlijk ambt van gelijke aard wordt verstaan het ambt van « beroepsmagistraat », zoals omschreven in de wetten en decreten op de rechterlijke inrichting, met uitsluiting van de administratieve ambten, zelfs wanneer die soms gepaard gingen met rechterlijke ambtsverrichtingen. Met toepassing van artikel 18 van de wet van 18 oktober 1908 op het beheer van Belgisch-Congo, gewijzigd door de wet van 11 juli 1951, slaat de uitdrukking « beroepsmagistraten » zowel op de magistraten die definitief benoemd zijn, als op die met voorlopige aanstelling, om het even of hun loopbaan met toepassing van artikel 5 van de wet van 27 juli 1961 al dan niet een einde heeft genomen.

Artikel 3.

De woorden « kunnen.. door de Koning » dienen te worden opgevat in de grondwettelijke betekenis. Allermint sluiten deze een beperking in van de bevoegdheden die de Koning put uit de artikelen 99 en 101 van de Grondwet. Het voorstel voert boventallige plaatsen in, bestemd voor kandidaten die aan bepaalde

est de réaliser notamment la même assimilation pour les candidatures au tribunal de première instance et à la Cour d'appel.

Cette assimilation que de très hauts magistrats belges considèrent comme allant de soi fit d'ailleurs déjà l'objet d'un projet de loi distinct déposé par le précédent Ministre de la Justice. Ce projet de loi quoique soumis au Conseil d'Etat ne semble pas avoir été repris par l'actuel Ministre de la Justice.

Le chapitre II a pour objet de permettre au Roi la nomination en surnombre des magistrats de carrière d'Afrique. Les candidatures sont proposées à l'avis d'une Commission de magistrats. Cette commission a pour but d'effectuer un triage.

Quant aux candidats, ils pourront déposer leur candidature jusqu'au moment où la loi de cadre sera modifiée ou remplacée, moment qu'on peut raisonnablement fixer vers la date où les projets de réforme judiciaire seront concrétisés par des lois.

Les magistrats ayant repris ou continué des fonctions en Afrique continueront cependant à bénéficier de la loi au moment de leur retour et pourront en conséquence déposer leur candidature pendant un délai de six mois à partir de la date de rentrée en Belgique.

Ainsi se trouve réglée d'une manière identique la situation des magistrats actuellement en Afrique et celle de leurs collègues rentrés en Belgique. L'indépendance des premiers trouvera dans la présente proposition de loi la seule garantie concevable dans la situation actuelle.

Commentaire des articles.

Article 1er.

Par fonctions judiciaires de même nature exercées en Afrique, on entend les fonctions de « magistrat de carrière » telles que prévues dans les lois d'organisation judiciaire à l'exclusion de l'exercice de fonctions administratives, même si ces dernières comprenaient en certains cas des fonctions judiciaires. L'expression « magistrats de carrière » vise les magistrats nommés soit à titre définitif soit à titre provisoire par application de l'article 18 de la loi du 18 octobre 1908 sur le Gouvernement du Congo Belge, modifié par la loi du 11 juillet 1951, qu'il ait été ou non mis fin à leur carrière par l'article 5 de la loi du 27 juillet 1961.

Article 3.

L'expression « le Roi peut » doit être comprise dans son sens constitutionnel. Aucune limitation n'est apportée aux pouvoirs du Roi prévus par les articles 99 et 101 de la Constitution. La proposition de loi crée des places en surnombre. Celles-ci sont réservées à des candidats qui remplissent certaines conditions. Les autres

voorwaarden voldoen. In de overige vacaturen, die krachtens andere wetsbepalingen bestaan (wet van 3 april 1953), zal op de gebruikelijke wijze worden voorzien.

De uitdrukking « onverminderd de overige wettelijke voorwaarden » betekent dat de kandidaten van Belgische nationaliteit moeten zijn, de vereiste leeftijd moeten hebben bereikt en de nodige theoretische en praktische rechtskennis alsmede taalkennis moeten bezitten.

De duur van de uitoefening van het ambt is vastgesteld in overeenstemming met die welke bepaald is in artikel 17 van de wet van 18 juni 1869 betreffende de rechterlijke organisatie. In tegenstelling met het systeem van artikel 6 van de wet van 27 juli 1961, heeft het voorstel de loopbaan niet beperkt tot vijftien jaren. wegens het verschil in statuut van de betrokkenen en in de ambten die zij bekleedden. Hoewel het zeer onwarschijnlijk is dat vele magistraten met een loopbaan van meer dan vijftien jaren, zich kandidaat zullen stellen voor een betrekking van rechter in een rechtbank van eerste aanleg of van substituut, omdat zij er geen financieel belang bij hebben, is het een dwingende noodzaak deze magistraten principieel de voordelen te laten genieten van dit voorstel van wet, daar het in verband staat met het wezenlijke probleem van de onafhankelijkheid van de magistratuur. De wettelijke waarborg voor die onafhankelijkheid ligt immers uitsluitend in de vastheid van betrekking. Deze wordt in België verzekerd door een benoeming voor het leven. *Mutatis mutandis*, rekening houdend met het klimaat in Afrika, bestond het equivalent van dit voordeel aldaar in een benoeming voor de duur van 27 jaren, zonder mogelijkheid van nonactiefstelling.

Daar het één van de doeleinden van het wetsvoorstel is, waarborgen te geven aan de magistraten die in Afrika verblijven en de Belgische aanwezigheid te bevorderen in de gebieden die vroeger onder Belgisch gezag stonden, wordt ten gunste van die magistraten een speciale termijn gesteld.

De boventallige rechters, plaatsvervangende rechters en substituten-procureur des Konings die buiten het gewoon kader (wet van 3 april 1953) zijn benoemd, hebben juist dezelfde rechten en verplichtingen als de overige magistraten. Met name kunnen de substituten met toepassing van artikel 157 van de wet van 18 juni 1869 worden aangewezen voor de functie van eerste-substituut en overeenkomstig artikel 205bis van dezelfde wet naar een ander parket worden gedelegeerd.

Artikel 1.

De benoeming tot boventallig rechter in de in dit artikel omschreven voorwaarden is slechts een uitbreiding tot de rechtbanken van eerste aanleg van artikel 1 van de wet betreffende de rechterlijke inrichting, hetwelk de plaatsvervangende vrederechters beoogt.

Wanneer de wetgever aan de eerste voorzitters van de Hoven van beroep de bevoegdheid geeft om die magistraten aan te wijzen voor een functie van rechter wanneer er in hun rechtsgebied behoefte aan bestaat, doet hij niets anders dan een regeling toepassen, die tijdens de laatste oorlog goede vruchten heeft opgeleverd.

places qui existent en vertu d'autres dispositions (loi du 3 avril 1953) seront pourvues selon les modalités habituelles.

L'expression « sans préjudice des autres conditions légales » signifie que les candidats doivent être belges, avoir l'âge requis, les connaissances et la pratique du droit ainsi que les connaissances linguistiques.

La durée d'exercice des fonctions a été établie par concordance avec celle prévue à l'article 17 de la loi du 18 juin 1869 sur l'organisation judiciaire. Elle n'a pas été limitée à quinze ans, contrairement au système de l'article 6 de la loi du 27 juillet 1961, à raison de la différence de statuts régissant les divers intéressés et des fonctions qu'ils exerçaient. S'il est fort peu probable que nombreux soient les magistrats ayant une carrière de plus de quinze ans qui postuleront une place de juge de première instance ou de substitut en raison du manque d'intérêt financier, leur admission de principe au bénéfice de la présente proposition de loi s'impose cependant impérativement en ce qu'elle est liée au problème essentiel de l'indépendance de la magistrature. La garantie légale de celle-ci consiste, en effet, exclusivement dans la stabilité de la carrière. Celle-ci se traduit en Belgique par une nomination à vie. En Afrique, l'équivalent avait été obtenu, mutatis mutandis, compte tenu des conditions climatiques, par une nomination pour une durée de 27 ans sans possibilité de mise en disponibilité.

Un des objets de la présente loi étant de donner des garanties aux magistrats qui se trouvent en Afrique et de favoriser la présence belge dans les territoires qui relevèrent jadis de la Belgique, un délai spécial a été prévu en faveur de ces magistrats.

Les juges, juges suppléants et substitués du Procureur du Roi en surnombre par rapport au cadre ordinaire (loi du 3 avril 1953) ont exactement les mêmes devoirs et les mêmes droits que les autres. Les substitués, notamment, peuvent être présentés comme premiers substitués en application de l'article 157 de la loi du 18 juin 1869 et peuvent être délégués d'un parquet dans un autre en vertu de l'article 205bis de la même loi.

Article 1.

La nomination de juges suppléants en surnombre, dans les conditions reprises à cet article, ne fait qu'étendre aux tribunaux de 1re instance l'article 1 de la loi d'organisation judiciaire visant les juges de paix suppléants.

En accordant aux premiers Présidents de la Cour d'appel le pouvoir d'appeler ces magistrats à remplir des fonctions de juges là où le besoin s'en fait sentir dans leur ressort, le législateur ne fait que s'inspirer d'une réglementation qui a porté ses fruits pendant la dernière guerre.

De sporadische vergoeding die daarvoor zou worden uitgekeerd, zou de niet gepensioneerde magistraten van Afrika die ingeschreven zijn bij een balie, gemakkelijker doen volharden en aan de pensioengerechtigde magistraten een bij hun specialisatie passende activiteit verschaffen zonder hun het genot van hun koloniaal pensioen te ontnemen.

Artikel 5.

De Commissie heeft een ruime bevoegdheid tot beoordeling van de kandidaturen. Zij kan rekening houden met het gedrag van de kandidaten, met hun kennis van het recht (de magistraten met voorlopige aanstelling zullen haar hun thesis kunnen overleggen), met hun activiteit in het gerecht (vonnissen of verhandelingen in rechtskundige tijdschriften). Zij zal inzage kunnen nemen van hun persoonlijk dossier. De betrokkenen zullen kunnen vragen door de Commissie te worden gehoord en hun getuigen kunnen laten oproepen of referenties voorbrengen. De Commissie zal haar advies uitbrengen over de gewenste benoeming (tot rechter of substituut-procureur des Konings in een rechtbank of parket).

Artikel 6.

Het is normaal dat de magistraten van Afrika die vijftien of meer jaren loopbaan tellen en die in de moederlandse kaders worden benoemd, in vergelijking met hun collega's geen bevoorrechte positie hebben. Behoudens degenen die tot plaatsvervangend rechter worden benoemd, vallen zij dan ook onder de toepassing van artikel 12 van de wet van 27 juli 1961 en verliezen zij het voordeel van het door artikel 10 van de wet van 27 juli 1961 bedoeld pensioen of de door de wet van 14 maart 1960 beoogde waarborg vanwege de Belgische Staat van hun statutair pensioen. Zo behouden zij hun recht op pensioen voor de door hen gepresteerde actieve dienstjaren en evenals hun collega's zullen zij recht hebben op een moederlands pensioen of op het emeritaat, voor zover zij aan de voorwaarden voldoen.

P.M. ORBAN

**

Voorstel van wet op de rechterlijke inrichting, houdende bijzondere bepalingen betreffende de magistraten van Afrika.

HOOFDSTUK I.

Bepalingen tot gelijkstelling van in Afrika uitgeoefende ambten met in België uitgeoefende ambten van gelijke aard.

EERSTE ARTIKEL.

Voor de toepassing van de artikelen 17, 18, 69 en 227 van de wet van 18 juni 1869 betreffende de rechterlijke organisatie worden met uitgeoefende ambten in België gelijkgesteld met de rechterlijke ambten van

L'indemnité sporadique que ces magistrats promèteraient permettrait aux magistrats d'Afrique non pensionnés et inscrits au barreau d'y persévérer plus aisément, et aux magistrats pensionnables de conserver une activité compatible avec leur spécialisation tout en leur permettant de percevoir leur pension de retraite coloniale.

Article 5.

La Commission a un large pouvoir d'appréciation des candidatures. Elle peut tenir compte du comportement moral du candidat, de ses connaissances juridiques (les magistrats provisoires pourront lui produire leur thèse), de son activité judiciaire (jugements ou études publiés dans les revues juridiques). Elle pourra prendre connaissance du dossier personnel. L'intéressé pourra demander à être entendu et citer ses témoins ou références. La commission émettra un avis sur l'affectation souhaitée : juge ou substitut du procureur du Roi, tribunal ou parquet.

Article 6.

Il est normal que les magistrats d'Afrique qui comptent 15 ans de carrière ou plus, nommés dans la magistrature métropolitaine, ne se trouvent pas dans une situation privilégiée par rapport à leurs collègues. C'est pourquoi, sauf ceux nommés comme juges suppléants, ils perdent le bénéfice de la pension prévu par l'article 10 de la loi du 27 juillet 1961 ou la garantie par l'Etat Belge de leur pension statutaire prévue par la loi du 14 mars 1960, l'application de l'article 12 de la loi du 27 juillet 1961 leur étant étendue. Ils gardent ainsi le droit afférent aux années d'exercice de leurs fonctions; comme leurs collègues, ils auront droit à une pension métropolitaine ou à l'éméritat lorsqu'ils réunissent les conditions voulues.

**

Proposition de loi d'organisation judiciaire portant des dispositions spéciales concernant les magistrats d'Afrique.

CHAPITRE I.

Dispositions assimilant aux fonctions exercées en Belgique les fonctions de même nature exercées en Afrique.

ARTICLE PREMIER.

Pour l'application des articles 17, 18, 69 et 227 de la loi du 18 juin 1869 sur l'organisation judiciaire sont assimilées aux fonctions exercées en Belgique, les fonctions de même nature exercées dans des territo-

gelijke aard, uitgeoefend in de gebieden die aan de soevereiniteit of het gezag van België zijn of waren onderworpen, mits de ambtsuitoefening begonnen is vóór de onafhankelijkheid van die gebieden.

ART. 2.

Onverminderd de toepassing van artikel 12, § 3, van de wet van 27 juli 1961 houdende sommige maatregelen ten gunste van het beroepspersoneel van de kaders van Afrika, worden voor de toepassing van artikel 9 van de wet van 25 juli 1867 betreffende de oppensioenstelling van de magistraten, de dienstjaren doorgebracht krachtens een benoeming tot beroepsmagistraat in Belgisch-Congo of Ruanda-Urundi gelijkgesteld met dienstjaren doorgebracht in de moederlandse magistratuur.

HOOFDSTUK II.

Bepalingen betreffende de benoeming van magistraten van Afrika in de moederlandse magistratuur.

ART. 3.

§ 1.—Tot wanneer de wet betreffende de rechterlijke inrichting van 3 april 1953 houdende beperking van het aantal plaatsen in de rechtbanken en parketten van eerste aanleg, zal zijn gewijzigd of vervangen en niet-teenstaande alle wettelijke bepalingen tot beperking van het aantal magistraten, kunnen tot rechter of plaatsvervangend rechter in een rechtbank van eerste aanleg of substituut-procureur des Konings bij een rechtbank van eerste aanleg worden benoemd de beroepsmagistraten die met toepassing van artikel 18 van de wet van 18 oktober 1908, gewijzigd bij artikel 1 van de wet van 11 juli 1951, in Belgisch-Congo of Ruanda-Urundi waren benoemd en in dienst waren op 30 juni 1960, door de Koning, op met redenen omkleed advies van de bij artikel 5 van deze wet ingestelde Commissie, op voorwaarde dat zij, behalve de overige wettelijke vereisten, ook de volgende vereisten vervullen :

1° gedurende ten minste twee jaar het ambt van magistraat hebben uitgeoefend.

2° hun ambt niet hebben beëindigd wegens pensionering, ambtsontheffing, ontslag of afzetting.

§ 2. — De Koning kan, na de gestelde datum, gebruik maken van het in § 1 van dit artikel omschreven recht ten gunste van de magistraat die bij de inwerkingtreding van deze wet een gerechtelijk ambt uitoefent in Afrika, mits hij zich kandidaat stelt uiterlijk binnen zes maanden na het beëindigen van zijn ambt. De benoeming dient te geschieden binnen zes maanden na de kandidaatstelling.

§ 3.—De krachtens § 1 of § 2 benoemde magistraat is boventallig en behoudens een nieuwe benoeming, blijft hij in die rechtspositie, zelfs in geval van vacature in de rechtbank of het parket waar hij benoemd is.

ART. 4.

De eerste-voorzitters van de Hoven van beroep kunnen, bij voorlopige maatregel, indien de behoeften van

res qui sont ou ont été soumis à la souveraineté ou à l'autorité de la Belgique, pourvu que l'exercice de ces fonctions ait débuté avant l'accession de ces territoires à l'indépendance.

ART. 2.

Indépendamment de l'application de l'article 12, § 3, de la loi du 27 juillet 1961 portant certaines mesures en faveur du personnel de carrière des cadres d'Afrique, pour l'application de l'article 9 de la loi du 25 juillet 1867, relative à la mise à la retraite des magistrats, les années de service presté en vertu d'une nomination en qualité de magistrat de carrière au Congo Belge ou au Ruanda-Urundi sont assimilées aux années de service dans la magistrature métropolitaine.

CHAPITRE II.

Dispositions relatives à la nomination des magistrats d'Afrique dans la magistrature métropolitaine.

ART. 3.

§ 1er. — Jusqu'à la modification ou le remplacement des dispositions de la loi d'organisation judiciaire du 3 avril 1953 limitant le nombre de places dans les tribunaux et parquets de première instance, nonobstant toutes dispositions légales limitant le nombre des magistrats, le Roi peut, après avis motivé de la commission prévue à l'article 5, nommer juge ou juge suppléant dans un tribunal de première instance ou substitut du procureur du Roi près un tribunal de première instance le magistrat de carrière nommé au Congo Belge ou au Ruanda-Urundi, par application de l'article 18 de la loi du 18 octobre 1908 modifié par l'article 1er de la loi du 11 juillet 1951, qui était en fonction au 30 juin 1960 et qui sans préjudice des autres conditions légales remplit les conditions suivantes :

1° avoir exercé pendant deux ans au moins en cette qualité;

2° n'avoir pas cessé de prêter ses fonctions pour mise à la retraite, relève, démission ou révocation.

§ 2.—Le Roi peut faire usage du pouvoir défini au paragraphe 1er, au delà de la date prévue, au profit du magistrat qui, au moment de l'entrée en vigueur de la loi, exerce des fonctions judiciaires en Afrique, à la condition que celui-ci pose sa candidature au plus tard dans les six mois de la cessation de ses fonctions. La nomination doit intervenir dans les six mois de la candidature.

§ 3. — Le magistrat nommé en vertu des paragraphes 1 ou 2 est placé en surnombre et, sauf nomination nouvelle, reste dans cette position même en cas de vacance de place survenue dans le tribunal ou le parquet où il a été nommé.

ART. 4.

Les premiers présidents des Cours d'appel peuvent, si les besoins du service l'exigent, appeler par mesure

de dienst het eisen, de plaatsvervangende rechter die bij toepassing van artikel 3 van deze wet in het rechtsgebied van het Hof van beroep benoemd is, aanwijzen om de functie van rechter uit te oefenen in de rechtbank waar hij benoemd is of, met instemming van de betrokkene, in een andere rechtbank van eerste aanleg, gelegen in hetzelfde rechtsgebied.

Zolang hij de functie van rechter vervult, ontvangt de aldus aangewezen plaatsvervangende rechter maandelijks de forfaitaire vergoeding bepaald bij artikel 241, zesde lid, van de wet van 18 juni 1869 betreffende de rechterlijke inrichting.

ART. 5.

§ 1.—De Commissie bedoeld in artikel 3 van deze wet is samengesteld uit drie eerste-voorzitters van het Hof van cassatie en van de Hoven van beroep, de procureurs-generaal bij die Hoven of de magistraten die zij onderscheidenlijk delegeren, alsmede uit twee magistraten of gewezen magistraten van Afrika, door de Koning benoemd. Het secretariaat wordt waargenomen door een ambtenaar die de Minister van Justitie aanwijst. De Commissie houdt zitting in het Justitiepaleis te Brussel.

§ 2.—De Commissie kan over een benoeming in de magistratuur slechts ongunstig advies uitbrengen na de verzoekende magistraat te hebben gehoord of ten minste opgeroepen; deze kan zich laten bijstaan door een raadsman.

§ 3.—De Commissie brengt advies uit over de kandidaturen die zijn ingediend met toepassing van artikel 3 van deze wet en over de aanwijzing van de rechtbank waarbij of waarin de magistraat kan worden benoemd. Zij heeft het recht van onderzoek. De Koning regelt de modaliteiten van dat onderzoek.

ART. 6.

De magistraten die vijftien of meer jaren loopbaan tellen en die benoemd worden met toepassing van deze wet, verliezen het voordeel van artikel 10 van de wet van 27 juli 1961 houdende sommige maatregelen ten gunste van het beroepspersoneel van de kaders van Afrika, maar mogen zich beroepen op artikel 12 van die wet. Bovendien verliezen zij het voordeel van de wet van 14 maart 1960 tot waarborg vanwege de Belgische Staat van de pensioenen, renten, bewilligingen en andere voordelen ten laste van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi.

Indien zij evenwel slechts tot plaatsvervangend rechter worden benoemd, blijven zij het voordeel van die bepalingen genieten.

P.M. ORBAN.
A. VERSE
R. DE MAN
H. LAHAYE
H. MAISSE
E. VAN CAUTEREN.

urgente et provisoire le juge suppléant nommé dans le ressort de leur Cour d'appel, par application de l'article 3 de la présente loi, à remplir les fonctions de juge dans le tribunal où il est nommé ou, de son consentement, dans un autre tribunal de première instance situé dans le même ressort.

Le juge suppléant ainsi appelé à remplir des fonctions de juge reçoit, aussi longtemps qu'il les remplit, l'indemnité mensuelle forfaitaire telle que prévue par l'article 241, alinéa 6, de la loi du 18 juin 1869 sur l'organisation judiciaire.

ART. 5.

§ 1er. — La commission prévue à l'art. 3 est composée des premiers présidents des Cours de cassation et d'appel, des procureurs généraux près ces cours ou des magistrats qu'ils délèguent respectivement ainsi que de deux magistrats ou anciens magistrats d'Afrique nommés par le Roi. Le secrétariat est assumé par un fonctionnaire désigné par le Ministre de la Justice. La Commission siège au Palais de Justice de Bruxelles.

§ 2. — La Commission ne peut donner un avis proposant un refus de nomination dans la magistrature, sans avoir entendu ou du moins appelé devant elle le magistrat requérant qui peut se faire assister d'un conseil.

§ 3. — La Commission donne son avis sur les candidatures déposées en application de l'article 3 de la présente loi et la désignation du tribunal dans lequel ou près lequel le magistrat pourrait être nommé. Elle a droit d'enquête. Le Roi règle les modalités de l'enquête.

ART. 6.

Les magistrats qui comptent quinze ans de carrière et plus, nommés en application de la présente loi, perdent le bénéfice de l'article 10 de la loi du 27 juillet 1961, portant certaines mesures en faveur du personnel de carrière des cadres d'Afrique, mais sont admis au bénéfice de l'article 12 de la dite loi. Ils perdent en outre le bénéfice de la loi du 14 mars 1960 portant garantie par l'Etat Belge des pensions, rentes, allocations et autres avantages à charge du Congo Belge et du Ruanda-Urundi.

Toutefois, s'ils ne bénéficient que de la nomination de juge suppléant, ils conservent le bénéfice de ces dispositions.